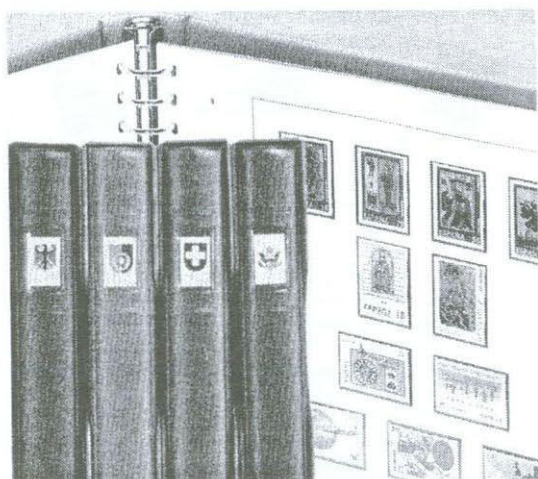

Čisté albové listy je pochopitelně třeba před použitím do sbírky připravit (dorysovat rámečky, dodělat popisky atd.). Tyto listy umožňují velkou variabilitu (na jednom listu lze prezentovat nejen známky a jejich specializaci, ale např. i výstřižky či celistvosti). Většina výstavních exponátů je připravována právě tímto způsobem. Pro běžnou generální sbírku pak stačí albové listy s předtiskem rámečků a popisem známek, a chcete-li si něco málo připlatit, pak i s jejich černobílým vyobrazením. Barevné reprodukce lze považovat spíše za luxus (a tomu odpovídá i cena).

Koupí albových listů ovšem výdaje nekončí. Čisté albové listy jsou sice nejlevnější, ale jejich příprava vyžaduje čas (a ten rovněž něco stojí). Další významnou položkou jsou pak náklady a znovu čas potřebný na uchycení známek na listech. Můžete použít filatelistické nálepky, což je sice nejlevnější a nejjednodušší, ale i nejméně vhodný způsob, který lze akceptovat snad jen u razítkovaných známek, a to ještě jen těch levnějších. Můžete si známková okénka na albových listech sami "zasklít" průhlednou fólií (pozor na její výběr, nesmí známkám škodit!), což je vhodnější a také hezčí, ale náročné na čas a zručnost. Pokud si necháte okénka zhotovit (viz např. inzeráty ve Filatelii), nebo si koupíte albové listy už se zasklenými předtisknutými okénky, musíte sáhnout do kapsy hlouběji. Populární jsou i pošetky zvané též "hawidky", což je zřejmě i jedna z nejbezpečnějších možností. Pokud zvolíte originální hawidky, resp. podobné pošetky renovaných firem, jsou vaše známky velmi dobře chráněny před poškozením. Také příprava pošetek je snadná (lze je řezat či stříhat na požadovanou velikost), stejně jako jejich lepení (většina hawidek má svou lepicí vrstvu, kterou je uchyťte na list). Musíte ovšem počítat s vyšší cenou. Někteří sběratelé si vyrábějí své varianty pošetek. Také tento způsob je možný, ale pracný a časově náročný, je třeba opatrně vybírat použitý materiál a také estetický výsledek bývá horší než u profesionálně vyráběných pošetek.

Náročným zákazníkům lze doporučit některý z komplexních systémů albových listů, který mají připraven pro sběratele velké firmy. Takový je např. i systém Lindner, umožňující souběžné používání předtisknutých i čistých listů. Před celým listem je navíc předsazena jako samostatná strana průhledná "kapsa" či fóliový list, který bývá dělen na menší "kapsičky" a do něhož lze vkládat jak známky, tak i výstřižky či celistvosti jako do pošetek. Nabízeno je několik desítek typů těchto listů, které jsou u předtisknutých listů už připraveny na míru a u čistých si je vyberete podle své potřeby. Na prázdné listy lze samo-

zřejmě doplňovat příslušné popisky, rámečky apod. a vytvářet tak velmi variabilní a technicky perfektně upravenou sbírku. Výhodou je, že všechny filatelistický materiál je kompletně chráněn a navíc si jej lze prohlédnout z obou stran, aniž byste ho museli vyjmát (celý list lze prostě otočit na zadní stranu). Za mimořádnou kvalitu a luxusní provedení také ovšem zaplatíte mimořádnou cenu. Přesto může být takový systém pro mnohé sběratele zajímavý - cena za albové listy totiž často představuje jen nepatrný zlomek hodnoty na nich uložených známek a zde opravdu není šetrnost na místě. Podobné systémy připravují ovšem i další velké firmy - Schaubek, Prinz, Safe. Firmu Lindner jsme vybrali jen jako příklad, neboť její prodejní katalog v české verzi tvoří přílohu květnového čísla Filatelie. O šíři nabídky i nákladnosti takového systému si tedy můžete udělat přesný obrázek.

A ještě malé srovnání. Nejlevnější čisté albové listy pro první ročník České republiky (1993) vás přijdou na cca 15 až 20 Kč, tytéž v kvalitnějším provedení (např. s rámečkem, hlazené či barevně tónované) na zhruba dvoj- až čtyřnásobek. Veškerou grafickou úpravu (popisky, rámečky) si však musíte dodělat sami, což znamená sice úspory, ale i hodiny práce. Zasklení si buď uděláte sami (cca +30 Kč + práce), nebo si je objednáte u některého soukromníka (cca +70 až +120 Kč), případně použijete pošetky (kvalitní cca +100 až +150 Kč). Stejně albové listy Trojan (s předtiskem rámečků, reprodukcemi známek a popiskami) vyjdou na cca 50 Kč (včetně PL). Cena za zasklení je obdobná jako v předešlém případě. Za album Lindner pro ČR 1993 zaplatíte 279 Kč (bez PL) a případně 130 až 180 Kč za další listy na PL. Album je ovšem v luxusním provedení a zaručuje maximálně ochranu známek, a to bez nároků na další výdaje a váš čas. To jsou tedy základní možnosti u známkových alb, rozhodnout se pro některou z nich však už musíte sami.

Příště: Zásobníky na známky, celiny a celistvosti.